

Broodfonds

Dure arbeidsongeschiktheidsverzekeringen. Daarover zuchten heel wat zzp'ers. Velen hebben zich dan ook niet verzekerd tegen langlopende ziektes, met alle gevolgen van dien. Vereniging Solidair bedacht zes jaar geleden een alternatief. Het Broodfonds biedt tegen een lage premie twee jaar garantie op een ziekte-uitkering. VARA's Ombudsman Pieter Hilhorst over de Broodfondsgroepen: "Zo ziet een ideale maatschappij er volgens mij uit."

+ TEKST MEHMET ÜLGER EN ASTRID VAN UNEN + FOTOGRAFIE JASPER FABER

Al 35 jaar werkt Vereniging Solidair aan een duurzame en solidaire economie. De organisatie verenigt ondernemers, zzp'ers, non-profitorganisaties en woonverenigingen. "We komen regelmatig bij elkaar om na te denken over praktische zaken waar we tegenaan lopen", zegt Solidair-voorzitter Biba Schoenmaker. "Wat zouden we kunnen veranderen? Acht jaar geleden constateerden we dat het best problematisch is dat veel zelfstandig ondernemers niet verzekerd zijn tegen arbeidsongeschiktheid. De redenen: te duur, onduidelijk waarin de premies geïnvesteerd worden, geen zeggenschap en strenge eisen." Drie mensen uit de vereniging maakten tijd vrij om een alternatief te onderzoeken. Ze spraken met deskundigen, fiscalisten en de belastingdienst. Die laatste gaf tips, waarop het uiteindelijke Broodfonds-concept gebaseerd is. De belastingdienst gaf er uiteindelijk haar goedkeuring aan. Zes jaar geleden ging het eerste Broodfonds van start met de naam Solidair. De formule is simpel: minimaal twintig deelnemers, die elkaar enigszins kennen, storten elke maand geld op een eigen Broodfonds-rekening. Het bedrag is afhankelijk van de winst van het eigen bedrijf en het inkomen dat

iemand maandelijks nodig heeft. Heb je 750 euro nodig om te overleven bij ziekte, dan stort je maandelijks 33 euro. Zit je inkomen rond de tweeduizend netto, dan stort je negentig euro per maand en daartussen zijn allerlei varianten mogelijk, afhankelijk van de afspraken die een Broodfondsgroep maakt. Daar bovenop komt tien euro voor het administratiekantoor dat gemachtigd is geld van de rekeningen te halen. Wordt een deelnemer uit een Broodfondsgroep ziek, dan ontvangt hij van alle deelnemers een evenredig bedrag tot aan het afgesproken maandbedrag. Het administratiekantoor regelt de uitbetaling in de vorm van een schenking. Dit vanwege de fiscale regels: burgers mogen tot tweeduizend euro per jaar belastingvrij schenken.

Het Broodfonds Solidair keert uit als de ziekte langer dan twee weken duurt. In de zes jaar dat het fonds bestaat, heeft het jaarlijks gemiddeld met twee ziekten te maken. Een van de initiatiefnemers André Jonkers: "Dit komt neer op 2,5 procent en daarmee zitten we lager dan het landelijk gemiddelde onder zzp'ers." Het aantal deelnemers (volgens afspraak minimaal twintig, maximaal vijftig) zit inmiddels op

veertig. De schenkingen worden dus over veertig personen verdeeld. Er zit ook een maximumbedrag op de Broodfondsrekening voor alle deelnemers; dat mag niet hoger zijn dan 2300 euro. "Doel is uitsluitend elkaar te helpen bij ziekte", legt Jonkers uit. Dit betekent als je het maximum hebt bereikt en er geen zieken zijn, je ook geen maandbedrag hoeft te storten. In de afgelopen jaren bleek dit fonds zo succesvol dat Schoenmaker en Jonkers samen met Haiko Liefmann vorig jaar een aparte VOF oprichtten: de Broodfondsmakers. Toen ze in maart van dit jaar een persbericht uitdeden, bleek de belangstelling enorm. "We willen graag dit concept met anderen delen", zegt Schoenmaker. En met succes: in juli is een tweede Broodfonds gestart en andere Broodfondsen zijn inmiddels in de maak. Vanwaar dit succes? Een vergelijking van een Broodfonds met een arbeidsongeschiktheidsverzekering (AOV) levert de volgende voordelen op. Het maandelijks bedrag dat je kwijbt ligt bij een AOV (zie kader). De helft van een AOV-premie kun je weliswaar weer terugvragen via de belasting, maar de ziekte-uitkering ligt bij de Broodfondsgroepen relatief

WAT ZIJN DE VERSCHILLEN TUSSEN EEN AOV EN EEN BROODFONDS?

	AOV	Broodfonds
Maandpremie	€ 185,-	€ 67,50,- + € 10,-
Maanduitkering bij ziekte	€ 1415,-	€ 1500,-
Start uitkering	na 1 maand	na 2 weken
Belastingaftrek	box 1 tot 50 %	0 %
Uitkeringsduur	tot 65 leeftijd	2 jaar
Bij vertrek	geen premiegeld terug	geld op rekening krijg je mee

Een willekeurig rekenvoorbeeld aan de hand van eigen ervaring.

hoger. Daarnaast betaal je bij een reguliere AOV inkomstenbelasting over de ontvangen uitkering. Bij een Broodfonds is de ontvangen schenking, mits die onder de tweeduizend per persoon blijft op jaarbasis, belasting vrij. Winst dus. Een Broodfonds biedt twee keer per jaar de mogelijkheid om uit te stappen, bijvoorbeeld omdat iemand in vaste loondienst gaat, of met pensioen. Een AOV loopt meestal per vijf jaar. Je inleg krijg je mee als je uitstapt, minus de schenkingen. Bij een AOV blijft het geld bij de verzekeringsmaatschappij. Anderzijds duurt de uitkering via een Broodfonds slechts twee jaar. Daarna valt een deelnemer terug op de Bijstand. Het is de vraag in hoeverre er, na twee jaar op non-actief te hebben gestaan, nog iets over is van het bedrijf en het netwerk van een zzp'er. Daarom stelden de Broodfondsmakers dit termijn. Sommige zzp'ers sluiten nog een aanvullende AOV af die pas na twee jaar ingaat. Die is dan een stuk goedkoper.

Vara Ombudsman Pieter Hilhorst wijdde er twee enthousiaste columns in de Volkskrant aan. Hij riep via Twitter alle lezers die geïnteresseerd zijn in zo'n Broodfonds op zich te

melden. "Het aantal reacties was overweldigend, zo'n zeventig mensen meldden zich aan", zegt hij. "Uiteindelijk hebben we een eerste vergadering belegd in De Balie in Amsterdam. Daar kwamen zo'n dertig mensen op af. Maar ik wil zelf liefst met vijftig beginnen." Hilhorst pakt het een beetje anders aan. Normaal dienen deelnemers elkaar te kennen of in elk geval bekend te zijn bij een of twee andere ondernemers, zodat er een soort controle is bij ziekte. Bij Hilhorst reageerden deels onbekende Volkskrant-lezers, waardoor de cirkel niet helemaal rond is. "Mensen zijn tegenwoordig actief op sociale media. Je kunt deelnemers aan elkaar linken. Daarmee kun je ook misbruik voorkomen. Maar het allerbelangrijkste: we gaan uit van vertrouwen." Doel is in januari met het nieuwe Broodfonds te starten. De Broodfondsmakers toetsen de deelnemers op hun jaarcijfers, ze moeten minimaal een jaar een eigen bedrijf runnen. Hilhorst: "Van een pas afgestuurde student kun je niet weten wat hij gaat verdienen." De Broodfondsmakers openen voor ieder een rekening bij een bank. "Een Broodfonds is zo betaalbaar omdat het slechts twee jaar uit-

Aangeprezen door de Ombudsman van de VARA, Pieter Hilhorst: "Een Broodfonds is zo betaalbaar omdat het slechts twee jaar uitkeert."

keert", zegt Hilhorst. "Voor langdurige ziektes is dit geen oplossing. Dat moet iedereen goed beseffen." Wat Hilhorst enthousiast maakte over het Broodfonds is het solidariteitsprincipe. "Daar viel ik meteen voor want zo ziet een ideale maatschappij er volgens mij uit. Dat je elkaar helpt in moeilijke tijden. Niet: ieder voor zich en God voor ons allen, maar juist: oog houden voor elkaar." ■

www.broodfonds.nl

